

KOLIN PÉTER

KOMMUNIKÁCIÓS TITKÁR

TELEPÜLÉSI ÖNKORMÁNYZATOK ORSZÁGOS SZÖVETSÉGE

Digitális település: a jövő záloga

A digitális technológiai fejlődés lehetőségei és kihívásai, a digitális jövő települési közösségi befogadásának társadalmi felelőssége vezette Budaörs és Alsómocsolád önkormányzatait, amikor 2016. december 7-én, a Települési Önkormányzatok Országos Szövetsége (TÖOSZ) által működtetett Önkormányzati Információs és Koordinációs Központban Wittinghoff Tamás és Dicső László, a települések polgármesterei nagyszámú érdeklődő jelenlétében aláírták a Digitális Jövő Települési Hálózat (DJTH) alapító dokumentumát, és megnyitották a csatlakozás lehetőségét valamennyi érdeklődő önkormányzat, szervezet, magán-személy, technológia – és tartalomszolgáltató számára. A TÖOSZ Elnöksége a 2017. január 18-i kibővített elnökségi ülésén döntött a Digitális Jövő Települési Hálózathoz való csatlakozásról, összességében pedig több mint 35 tagot számlál a hálózat.

Az alapító eseményen mintegy negyven érdeklődő, köztük polgármesterek, jegyzők, kormányzati és önkormányzati munkatársak, civil szervezetek, technológia- és tartalomszolgáltatók vettek részt. Az ünnepélyes aláírás a résztvevők bemutatkozását követte. Az dokumentum aláírása után elsőként jelezte csatlakozási szándékát, majd a helyszínen aláírta a belépési nyilatkozatot Ipolytölgyes önkormányzata, majd rövid előadások hangzottak el a szolgáltatók részéről.

Wittinghoff Tamás, Budaörs polgármestere az eseményt követően kiemelte: nagyon fontos, hogy a piaci szereplők, az önkormányzatok és az állam jól tudjanak annak érdekében együttműködni, hogy el tudják látni legfontosabb feladatukat: ellátni az ott élőket, és megfelelő szinten biztosítani a szolgáltatásokat számukra. Az idő amiből a legkevesebb van mindenki számára, ebből következik, hogy ezek a technológiák, az internet világának fejlődése, a digitális jövő, egy lehetőség arra, hogy minél kisebb fáradtsággal, rövidebb idő alatt, hatékonyabban lehessen ügyeket intézni.

Dicső László, Alsómocsolád polgármestere elmondta: a települések számára a jövőt a hálózatban való gondolkodás jelenti, együtt kell működni, mivel egyedül nem megy, „nem tudunk olyan nagyok lenni, hogy ne szoruljunk egymásra” – tette hozzá. A polgármester a TÖOSZ Innovatív Önkormányzatok Klubját is képviselve kiemelte: az összefogásban rejlik a siker, a digitalizáció és az együttműködés jelenti a biztos jövőt.

Dr. Gyergyák Ferenc, a TÖOSZ főtitkára hangsúlyozta: hisz abban, hogy vannak és lesznek lakható és élhető tele-

pülések, melynek feltétele a digitalizáció, ahogy a különböző közszolgáltatások biztosításának és elérésének is. A főtitkár örömet fejezte ki, hogy a szövetség helyszínt biztosított a hálózat megalapításához, egyúttal kifejezte azt a szándékot, hogy a TÖOSZ Elnöksége döntsön a hálózathoz való csatlakozásról és részt vegyen a közös munkában. *(Az Elnökség a javaslatot 2017. január 18-i kibővített elnökségi ülésén megtárgyalta és döntött a DJTH-hoz való csatlakozásról)*

A DJTH koncepciója

A hálózat működtetői megszólítják és hálózatba tömörítik mindazon településeket és szervezeteket, melyek a település-, illetve a szervezetfejlesztés új szintjére kívánnak lépni az által, hogy keresik azokat a technológiai és intelligens szolgáltatói megoldásokat melyek a komplexebb életminőség, a hatékonyság, az ökológiai és gazdasági fenntarthatóság eszközei lehetnek, amelyek más eszközökkel együtt alkalmazva sikeresen tudnak működni. Olyan települést illetve szervezetet kívánnak létrehozni, ahol megvalósul a fizikai, digitális és humán rendszerek hatékony integrációja az épített környezetben, illetve a szervezetben fenntartható, prosperáló és inkluzív jövőt biztosítva az ott lakóknak illetve alkalmazottaknak – olvasható a digitális jövő fogadásáért felelős, okos, intelligens megoldásokat kereső települések együttműködéséről szóló alapító dokumentum bevezetőjében.

A DJTH célja

Az hálózat alapító dokumentuma értelmében a hálózat célja olyan szolgáltató település illetve szervezet létrehozása mely a szervezés különleges módszertana és korszerű eszközzel rendelkező által koordinált illetve összekapcsolt funkciókat és lehetőségeket biztosít polgárai illetve alkalmazottai számára, melyek más módon nem érhetők el. További célkitűzés, hogy az alkalmazott módszertan által a települések népességmegtartó-, munkahelyteremtő- és szolgáltató képessége hatványozódjon. A polgárok lehetőségei kitáguljanak, a település működési képessége fokozódjon, és ez által a környezetterhelés mutatói jelentősen javuljanak. Mindemellert törekvés, hogy az élhetőbb település létrehozásának igénye ne csak a jövőkép

szintjén jelenjen meg, hanem a településfejlesztési stratégia magas prioritású célja legyen. Mindezek révén legátfogóbb célként el kívánják érni, hogy a digitális jövő hozzájáruljon az életszínvonal fenntartható növeléséhez, a személyek, intézmények és közösségek versenyképességének növeléséhez, és ezzel egyidejűleg az új technológiákkal járó kockázatok minimálisra csökkenjenek az érintettek számára.

Az ötletgazda

A kezdeményezés életre hívója a hazai közigazgatás jól ismert szereplője, *Gáspár Máttyás*, közigazgatás szervezési szaknácádó, akit a DJTH háttéréről kérdeztünk.

– *Miben rejlik DJTH lényege?*

– A létrejött hálózat fontossága abban rejlik, hogy a települések együtt hatékonyabban gyorsabban és olcsóbban tudnak a jövőbe lépni. Nagyon sok kezdeményezés van Magyarországon, amely potenciált jelent, közösségi hozzájárások széles hálózata, kísérletek, fejlesztések sokasága, de ezek nem állnak össze egy-egy településen vagy térségben a gazdaságot, társadalmat fejlesztő eszközzé. A Digitális Jövő Települési Hálózat azt célozza meg, hogy akik ebbe bekapcsolódnak – települések, technológia szolgáltatók, kutatók, fejlesztők –, egymásra találjanak annak érdekében, hogy a digitális jövő szervesüljön a hétköznapi életben.

– *Honnan jött az ötlet? Vannak külföldi példák, tapasztalatok?*

– Az ötlet egy teleházas „visszatekintő” konferencia keretében öltött formát. Korábban kezdeményeztem egy „Teleház 2.0” program indítását a Facebook-on (ezzel a címmel), hogy 20 év után az aktuális helyzet (digitális transzformáció) fényében újra kellene értelmezni a helyi társadalmi és gazdasági beágyazottságú közösségi hozzájárás szerepét. A közösségi hozzájárás (telecentre) ma már világhálózat, amely követi a társadalmi, gazdasági igények változását és szerveztségük is igen magas színvonalú, elsősorban a Microsoft globális aktivitásának köszönhetően. Szerte a világban sok-sok példa van új tartalmak megjelenésére pl. közösségi MakerSpace, Maker-School, InnovationHub címen. A digitális jövő befogadását célzó települési hálózat nemzetközi példája a New Local Government Network (NLGN, <http://www.nlgn.org.uk/public/>)

– *Két merőben eltérő méretű település alapította a DJTH-t, mi az üzenete ennek?*

– A relative „kicsi” és „nagy” összefogásának legalább három üzenete van: 1) A közös fellépés szükségszerűsége az innovációs kockázatok megosztása, „együtt erősebbek vagyunk” érdekében. 2) A digitális jövő bár eltérően érinti a kis és nagytelepüléseket, a várost és a vidéket, de mindkettő részese lesz. 3) A települési szolidaritás a tudás, tapasztalat megosztásában, egymás segítése annak ellenére is, hogy a települések között versenyhelyzet van.

– *Hogyan szerveződik a hálózat?*

– A csatlakozási szándéknyilatkozatok kritikus tömege (közel 40 szervezet, fele-fele arányban település és hálózati szolgáltató, kis részben magánszemély) megvan. A következő lépés a finanszírozási háttér megteremtése egy kifejezetten erre létrehozandó alapítvány keretei között. Erre építve a hálózat intézményesítése, öngazgatásának megszervezése, egy stratégia és program összeállítása. A szervezés a hálózati szolgáltatásokra összpontosít minden már meglévő és beépíthető elem (kb. 200 teleház, jól működő egyéb közösségi hozzájárás helyek és hálózati szolgáltatások) felhasználásával.

– *Hogyan képzeled az önkormányzatiság jövőjét, miként illeszkedik a jövőképedbe a DJTH?*

– Az önkormányzatok állami hatósági és közszolgáltatási feladatainak csökkenése teret nyit a „közügyek terében” nagyobb autonómiával szervezhető működésnek a gazdaság- és társadalomfejlesztés területén. Az önkormányzatok eddigi önkéntes feladatvállalása és finanszírozása egy új, úgynevezett társadalmi közfelelősség vállalási koncepció kereti között módszeresen továbbgondolható (Budaörs és Alsómocsolád is ezt az utat járja). A már kibontakozóban lévő helyi gazdaságfejlesztéshez, társadalomfejlesztéshez csatlakozhat, a települési digitális transzformáció mellett lehet gondolkodni egy új feladatterületen, amelyet „a közigazgatás recepciósa”-ként lehet leírni. Az ügysegédlet továbbfejlesztésével el lehetne érni, hogy a kistelepülések önkormányzatai – az állam támogatásával és korszerű technológiákkal – biztosítsák a hozzájárást, kapcsolatot az egész közigazgatás ügyintézési rendszeréhez, hogy ne kelljen semmiféle ügyintézés miatt elutazni a faluból. Nem nehéz mindebben megtalálni a digitális jövőt építő települések szerepét.